

моніторинг нелегальних міграційних маршрутів шляхом використання супутникових та інших технологій з метою виявлення ділянок із слабким прикордонним контролем, мають корупційні зв'язки з прикордонниками, поліцейськими, береговою охороною. У разі потреби організовані злочинні угруповання можуть залучати до своєї злочинної діяльності перекладачів та інших осіб залежно від походження нелегальних мігрантів, географічного розташування країн транзиту або призначення, етнічних особливостей учасників організованої злочинності тощо.

Зважаючи на викладене, можна дійти висновку, що, особливо важливе значення для обрання оперативними підрозділами ефективної (успішної) тактики виявлення та документування нелегальної міграції як однієї із сфер діяльності організованої злочинності становить інформація про ієрархічну структуру організованої (транснаціональної) злочинності, а також методи тактики її злочинної діяльності [1, с. 221–222].

Список використаних джерел

1. Павленко С. О. Тактика виявлення та документування оперативними підрозділами нелегальної міграції як однієї зі сфер діяльності організованої злочинності. Проблеми законності. 2019. Вип. 147. С. 210–228. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.147.181335>.

Пічкуренко Сергій Іванович,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;

Злагода Ольга Валеріївна,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ І СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИНІВ

Однією з умов, яка забезпечує реалізацію завдань кримінального судочинства щодо виявлення та розкриття злочинів підрозділами Національної поліції України є налагодження системи взаємодії оперативних і слідчих підрозділів під час

методологічного супроводження оперативно-розшукових справ слідчими та оперативного супроводження кримінального провадження оперативними підрозділами Національної поліції України.

Проблеми взаємодії оперативних і слідчих підрозділів вивчали О. М. Бандурка, І. І. Басецкий, Б. Є. Богданов, В. І. Василичук, М. Л. Грібов, В. К. Колпаков, А. Г. Лекарь, В. І. Литвиненко, Д. Й. Никифорчук, В. Л. Ортинський, М. А. Погорецький, І. І. Приполов та ін. Водночас аналіз наукових праць засвідчує, що зазначені питання потребують подальшого дослідження.

Вичерпними підставами заведення оперативно-розшукових справ є наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів про: злочини, що готуються; осіб, які готують вчинення злочину; осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання; осіб безвісно відсутніх [1].

Оперативно-розшукова справа – спеціальна справа (досє), в якій концентруються матеріали оперативно-розшукової діяльності оперативних служб, щодо документування протиправних діянь окремих осіб та груп, підозрюваних у підготовці вчиненні злочину, встановлення осіб, які готують злочин або розшук осіб які ухиляються від кримінального судочинства.

Мета заведення оперативно-розшукової справи – збирання й аналіз фактичних даних (інформації) про підозрюваних осіб; перевірка й оцінка результатів ОРД, прийняття на їх основі оперативно – розшукових та кримінально – процесуальних рішень [2].

При заведенні оперативним підрозділом оперативно-розшукової справи начальник оперативного підрозділу звертається до начальника слідчого підрозділу про закріплення за ОРС слідчого. Починаючи з цього моменту слідчий забезпечує методичне супроводження ОРС та надає практичну допомогу оперативному підрозділу в плануванні та проведенні оперативно-розшукових заходів, що в подальшому використовуються для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні. У разі встановлення під час проведення оперативно-розшукових заходів фактичних даних, що свідчать про ознаки злочину в діяннях окремих осіб та груп, але

якщо їх припинення може негативно вплинути на результати кримінального провадження, начальник оперативного підрозділу інформує про це начальника слідчого підрозділу і лише після закінчення їх проведення матеріали ОРС виносяться на розгляд оперативної наради для розроблення спільних заходів з їх реалізації [3].

В подальшому під час реалізації матеріалів ОРС складається план реалізації, який затверджується начальниками слідчого та оперативного підрозділів. В плані передбачаються відповідні оперативно-розшукові заходи, їх виконавці та заходи, щодо легалізації зібраних матеріалів як підстав для початку досудового розслідування [3].

Третій етап починається з моменту порушення кримінального провадження і здійснюється до ухвалення судом вироку або постановлення ухвали, які набрали законної сили, а також у разі закриття кримінального провадження. На цьому етапі оперативні працівники виконують доручення слідчого. Співробітники оперативних підрозділів не мають права здійснювати процесуальні дії в кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотанням до слідчого судді чи прокурора [4]. Доручення слідчого щодо проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій є обов'язковими для виконання оперативним підрозділом [5].

Належна організація взаємодії оперативних і слідчих підрозділів надасть змогу для реалізації основних функцій органів досудового розслідування під час виявлення та розкриття злочинів.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» // Документи Верховної Ради України: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Міжнародна поліцейська енциклопедія : у 10 т. / відп. ред. : В. В. Коваленко, Є. М. Моїсєєв, В. Я. Тацій, Ю. С. Шемшученко. – Т. 6. Оперативно-розшукова діяльність поліції (міліції). – К. : Атіка, 2010. – 1128 с.

3. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні.-

Наказ МВС України 07.07.2017 №575.: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua.z0937-17>.

4. Інструкція про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06.11.2015 № 1377.

5. Кримінальний процесуальний кодекс України. // Документи Верховної Ради України: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

Приполов Іван Іванович,

доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ГОТОВНІСТЬ ПРАЦІВНИКА КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАВДАНЬ

В умовах реформування Національної поліції України, інших правоохоронних органів, судової системи ключовим питанням постає якість професійної підготовки кадрів для її оперативних підрозділів. Перед спеціальними навчальними закладами системи МВС України стоїть завдання забезпечення максимальної готовності до виконання службових завдань випускниками освітніх ступенів бакалавр, магістр. У числі дисциплін професійного спрямування ключова роль відводиться «Оперативно-розшуковій діяльності» та її спецкурсам, що покликані забезпечити оперативно-розшукову підготовку випускників. Водночас, з набранням чинності Кримінальним процесуальним кодексом (2012 р.) та одночасним внесенням суттєвих змін в Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» по суті розпочався новий етап для теорії та практики ОРД. Насамперед, переосмислення ролі оперативно-розшукової діяльності (ОРД), її основних інституцій: оперативно-розшукової тактики, оперативного пошуку, оперативної розробки, агентурної роботи та ін. у процесі виявлення, попередження, припинення кримінальних правопорушень та забезпечення розслідування кримінальних проваджень. На часі також пізнання її сучасних завдань, тенденцій розвитку, механізму правового регулювання та нормативного забезпечення. Першочерговим бачиться удосконалення моделі випускника оперативно-розшукової спеціалізації у підготовці фахівців для підрозділів кримінальної поліції. По-друге, вибір науково обґрунтованих інноваційних